

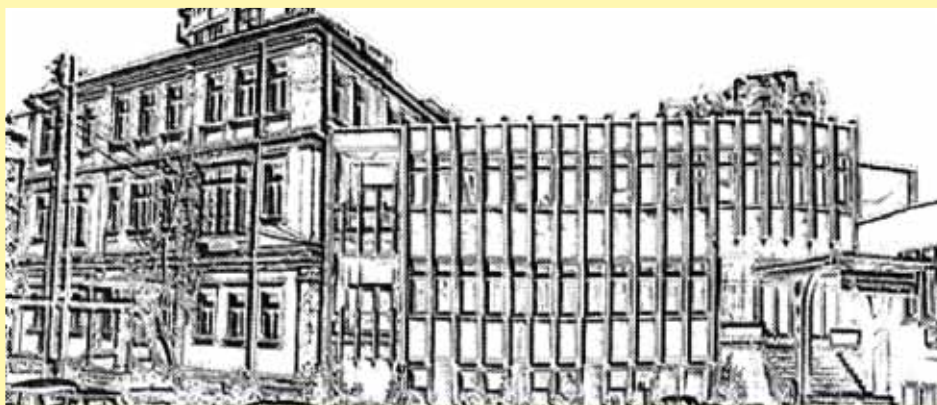
БИБЛИОТЕЧЕН ТРЕНД

Бр. 39 2014

СПИСАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА УСТАНОВА
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ - БИТОЛА

**Национална установа Универзитетска библиотека
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ - БИТОЛА**

**Работно време:
од понеделник до петок
од 7 до 20 часот
сабота
од 8 до 15 часот**

Упис: 200 денари

БИБЛИОТЕЧЕН ТРЕНД

СПИСАНИЕ НА
НУУБ „СВ. КЛИМЕНТ
ОХРИДСКИ“, БИТОЛА

*

Издавач

Национална установа
Универзитетска библиотека
„Св. Климент Охридски“, Битола
ул. Ленинова 39

*

За издавачот

Науме Ѓоргиевски, директор

*

Издавачки совет:

д-р Николче Вељановски,
претседател
Јоланда Бошевска
Гордана Марковска

*

Главен и одговорен уредник

д-р Николче Вељановски

*

Редакција:

д-р Николче Вељановски,
Јоланда Бошевска
Илче Стојановски

*

Лектура

Ивана Коцевска

*

Печати

Академски печат - Скопје

*

Тираж

300 примероци

ISBN 1409 - 9497

Тел/факс.: 047/220-208;
Тел.: 047/ 220-515;
Тел. на изд.: 047/ 232-999
www.nuub.mk
e-mail:@nuub.mk

СОДРЖИНА

70 ГОДИНИ РАБОТА И РАЗВОЈ НА НУУБ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ БИТОЛА	2
СЕКТОР КОМПЛЕТИРАЊЕ НА БИБЛИОТЕЧЕН МАТЕРИЈАЛ	3
ПРИЕМ И ТЕХНИЧКА ОБРАБОТКА НА НОВОНАБАВЕН БИБЛИОТЕЧЕН МАТЕРИЈАЛ	3
СЕКТОР ЗА МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА Подготвила Анета Стефановска	4
СЕКТОР ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА БИБЛИОТЕКАРСТВОТО Подготвиле Благој Николов и Гордана Пешевска	5
СЕКТОР РОДНОКРАЈНА БИБЛИОГРАФИЈА Приредиле Јоланда Бошевска и Цветанка Дамјановска	7
ОДДЕЛ СТРУЧНА ОБРАБОТКА НА МОНОГРАФСКИ ПУБЛИКАЦИИ Приредиле Марија Малгожата Мачковска и Олга Димитриевска	8
МАГАЦИН ЗА КНИГИ	9
ОДДЕЛ ПЕРИОДИКА Приредиле Лидија Мирчевска и Милка Котевска	10
РОДНОКРАЈНО ОДДЕЛЕНИЕ Приредила д-р Светлана Талевска	11
ХРОНОЛОГИЈА 70 ГОДИНИ РАЗВОЈ НА БИБЛИОТЕЧНАТА ДЕЈНОСТ Национална установа Универзитетска библиотека „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ БИТОЛА 1945 - 2015 Приредил д-р Николче Вељановски, библиотекар советник	12
ЗБИРКА ТУЃА ЛИТЕРАТУРА Приредил д-р Николче Вељановски	26
СЕКТОР ЗА ПОЗАЈМУВАЊЕ И УСЛУГА Приредиле д-р Николче Вељановски и Гордана Марковска	27
ОДДЕЛ ИНФОРМАЦИИ	28
ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ЗАШТИТА НА КНИЖЕН ФОНД	28
КУЛТУРНИ МАНИФЕСТАЦИИ Подготвил Илче Стојановски	29
СЕКТОР ОПШТИ СЛУЖБИ Подготвила Ленче Андоновска	30
ФИНАНСИСКА СЛУЖБА Приредиле Цара Огненовска и Трајан Чагорски	30
ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ТЕХНИЧКО ОДРЖУВАЊЕ И ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ОБЈЕКТОТ	31
ПЕНЗИОНИРАНИ ВРАБОТЕНИ (фото)	32
РАЗГОВОР СО БЛАГОЈ НИКОЛОВ	33

70 ГОДИНИ РАБОТА И РАЗВОЈ НА НУУБ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ БИТОЛА

Директор Науме Ѓоргиевски

Во последните десеттина години Библиотека-та доживува свој ренесансен период како во поглед на технички напредок во однос на стручната автоматизирана обработка на библиотечниот материјал така и во однос на меѓународната соработка со повеќе библиотеки во Европа. Реализирани се и повеќе инвестициони проекти. Да споменеме само некои: Осовременување на компјутерската опрема, замена на старите со нови 20 најмодерни компјутери за потребите на Библиотека-та, Ентериерно уредување на холот од новото крило на Библиотека-та. На првиот спрат од новото крило се изградени нова сала за промоции и читална – лабораторија за изучување на странски јазици. Се направија неколку административни простории и се обнови санитарниот чвор. Се направи реконструкција и конзервација на фасадата од стариот дел на Библиотека-та. Ентериерно беше уредена читалната на Роднокрајната збирка со изложба на фотографии. Поставена е музејска библиотечна постапка во холот на стариот дел од Библиотека-та, каде што е реновиран иподрумскиот дел со прилагодување на просторот за сместување на книги од туѓа литература и 1000 наслови стручни книги од познати европски и светски универзитети издадени од Владата на Република Македонија преку изработка на соодветни полици за нивно сместување.

Направен е информативен лед монитор пред влезот на Библиотека-та, а новото крило на Библиотека-та се надгради со 500 m² корисен простор. Останата во план уште неговото ентериерно уредување.

Од Меѓународната соработка можеме да ги споменеме посетите на повеќе библиотеки од Европа, како: Турција, Бугарија, Албанија, Хрватска, Чешка, Русија, Полска, Словачка, Холандија, Шпанија, Германија, Швајцарија, Грција, Австрија, особено со нивната амбасада во Р. Македонија, при што е отворена и Австриска библиотека во склоп на НУУБ. “Св. Климент Охридски” – Битола.

Во 2004 год. организиран е прв Меѓународен саем на книгата во Битола на кој учество зедеа 40 издавачи од кои 7 од странство. Истиот се организира континуирано во текот на 10 години; потоа Мини саем на книгата „Битола чита“, од 2008 година на плоштадот „Магнолија“ во центарот на градот. Повеќе Мини саеми во просториите на Библиотека-та, а по повод денот на културата редовно се одржуваше Мини саем во центарот на градот, под име „Панаѓур на книгата“.

Успешната реализација на активностите на нашата институција, придонесоа за наш ангажман во раководењето на БЗМ со наши кадри, добивањето на Климентовата повелба и промовирање на неколку виши библиотекари во звање библиотекар советник. Следуваше и наградата 4 Ноември за едногодишно достигнување на Библиотека-та во 2008 год. Во областа на издавачката дејност исто така во последните години постигнати се забележителни резултати, впрочем издадени се бројни монографски и периодични публикации – книги, каталози, зборници, библиографии, CD и DVD изданија кои придонесуваат во збогатувањето на фондот на наши изданија од нашата стручна и научна работа, а воедно и во популаризацијата и афирмацијата на библиотечната дејност. Нивниот досегашен број е околу 50 наслови.

СЕКТОР КОМПЛЕТИРАЊЕ НА БИБЛИОТЕЧЕН МАТЕРИЈАЛ

Комплетирањето на библиотечен материјал, претставува еден од поважните процеси во работата на Библиотеката и предвидува континуирана набавка на монографски и периодични публикации, постојано следење на издавачката продукција во земјата и светот, набавка на друг непечатен библиотечен материјал (аудио и видео касети CD ROM – ови, DVD и разни други носители на слика и звук).

Исто така комплетирањето на фондот се врши по пат на задолжителен примерок, меѓу библиотечна размена, купување и подарок.

Особен придонес во дополнувањето на книжниот фонд во последните години даде и Владата на Р. Македонија со реализацијата на обемниот проект со издавање на 1000 преведени наслови на стручни дела од врвни автори од најпрестижните универзитети во Европа и светот, серијата на книги – Нобеловци и преводот на 130 македонски книги на англиски јазик.

ПРИЕМ И ТЕХНИЧКА ОБРАБОТКА НА НОВОНАБАВЕН БИБЛИОТЕЧЕН МАТЕРИЈАЛ

Библиотекарски помошник Благој Бошевски врши оперативно-технички и помошни стручни работи во процесите на набавка, прием, комплетирање и размена на библиотечен материјал; ја следи состојбата на книжниот фонд и спроведува мерки за негова заштита и правилно чување и користење, го распоредува сиот библиотечен материјал, потпечатува книги, доставува обработени книги во магацинот, по потреба врши и други работи и работни задачи по налог на директорот.

СЕКТОР ЗА МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Подготвила
Анета Стефановска,
библиотекар советник

Во рамките на овој новоформиран сектор во НУУБ. “Св. Климент Охридски” – Битола во текот на последните неколку години се планираа организираа и координираа активностите за реализација на планот и програмата односно проектите од областа на Меѓународната соработка и маркетингот. Во текот на овој период од функционирањето на овој сектор се инцираше и прошируваше Меѓународната соработка со сродни институции во странство – библиотеки, институции и асоцијации преку разни форми на манифестации, мултимедијални програми и презентации, изложби, учество на саеми, семинари и стручни усовршувања, научни трибини во странство и нашата земја. Во исто време се збогатуваше фондот со библиотечен материјал преку меѓубиблотечната размена – особено со странска литература, се овозмо-

жува присуство на македонска литература во фондите на странските библиотеки, се врши презентација и популаризација на Установата, Општината и Р. Македонија.

Потпишани се договори и спогодби за меѓународна соработка и размена на публикации со повеќе држави, односно еминентни национални и универзитетски установи и библиотеки. Меѓу позначајните меѓународни соработки би ги издвоиле: Учество на трите светски конгреси на IFLA во Милано – Италија, Гетеборг – Шведска и Сан Хуан – Порто Рико. Учество на симпозиумот на Сојузот на Балканските библиотеки во Едрене – Турција во кој и ние сме членка. Воспоставената соработка со библиотеки од:

Холандија – Амстердам, Полска – Вроцлав и Варшава, Хрватска – Сплит, Задар и Дубровник, Турција – Едерене и Истамбул, Бугарија – Софија и Пловдив, Грција – Солун, Албанија – Корча, Русија – Москва (детска библиотека и библиотеката „Ленин“), Шпанија – Барселона, Германија – Берлин, Швајцарија – Цирих, Австрија – Виена и амбасадата на Р. Австрија во Р. Македонија (Благодарение на оваа соработка во Библиотеката од 2012 година сместен е „Австрискиот библиотечен фонд“), Украина, Словачка, Словенија – особено со Марибор, каде сме учествувале на повеќе стручни усовршувања, семинари и симпозиуми од областа на библиотекарството и програмата COBISS која како платформа ја користиме во работата на нашата установа.

СЕКТОР ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА БИБЛИОТЕКАРСТВОТО

Подготвиле Благој Николов, библиотекар советник
Гордана Пешевска, виш библиотекар

Развојот на науката и образованието во XX век изврши големо влијание на библиотеките и нивното работење, а со тоа се развива и библиотекарството како во поглед на стручниот кадар, сè побогатите книжни фондови и на крајот сè поголемите и функционални простори.

Повеќе од две децении една од оперативните задачи на овој сектор е и автоматизација на библиотеките од општината и западниот регион на Р. Македонија. Во почетокот на 90-тите години се започна со постепенa каталoшка обука на единствениот терминал во библиотеката преку кој Библиотеката беше влезена во Системот за научно-технички информации на Југославија (СНТИЈ) на взаемна каталогизација, кој имаше улога на БИС, а на компјутерскиот систем во Марибор му беше доверена улога на главна информациска база на податоци (host). Исто така, на корисниците од Медицински центар – Битола им се помагаше во пребарувањето на медицинските бази на податоци на ЦД-РОМ-ови. Корисниците пребаруваа и на PROQUEST – програмот со околу 1000 списанија на ЦД-РОМ-ови, од кои четиритини со полн текст. Веќе на почетокот од 1996 година, со набавката на серверот Digital Alpha 400/166 и воспоставувањето на компјутерската и мрежната опрема, неопходни за потребите на автоматизираното библиотечно работење, МУБ, заедно со НУБ –

Скопје и ПМФ од Скопје, склучија договор со ИЗУМ за имплементирање на понова верзија на библиотечниот софтвер, усовершена и надградена според меѓународните стандарди за библиотечно работење под името COBISS.

Кон крајот на 2001 година беше потпишан и нов договор со ИЗУМ за користење на понова верзија од софтверот, т.е. COBISS2 (со која и денес работиме), како и за активирање на модулот за заемна каталогизација и воспоставување на заемна библиографска база COBIB/MKD. Беше извршена обука за заемна каталогизација и следствено, после тоа, на 17 декември 2001 година беа активирани механизмите за кооперативна библиографско-каталoшка обработка на библиотечниот материјал на библиотеките кои беа вклучени во COBISS2. Кон заемната библиографска база беа додадени и 50.521 библиографски записи од нашата база.

До крајот на 2001 година ретроспективно беше обработен скоро целиот книжен фонд, со што беше обезбеден главниот услов за активирање на модулот за автоматизирано позајмување на библиотечниот материјал. Тестната база за програмскиот сегмент COBISS/Позајмување беше инсталирана во септември 2003 година и во октомври истата година се одржа обука на 10 библиотекарски за работа во истата. НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола стана прва

На обука во ИЗУМ, Марибор, 1996

библиотека во Македонија која започна да работи со сегментот COBISS3/Зајмување.

Во 2003 година во Белград беше потпишана спогодбата за воспоставување на мрежата COBISS.Net, со што технички се овозможи преземањето на записите од која била заемна база на податоци COBIV.

Во текот на 2004 со проектот „Автоматизација на библиотеките од југозападниот регион“, одобрен од Министерството за култура на Р. Македонија, беше овозможено поврзување на пет библиотеки од западниот регион (Прилеп, Кичево, Струга, Охрид и Тетово), со што се оствари желбата за доизградба на библиотечно-информативниот систем на Македонија. Во нашата Библиотека со истиот проект беше набавен нов Digital Alpha Server DS 15 и друга придружна опрема потребна заради скората инсталација на локалните бази на библиотеките од западниот регион. Со примената на COBISS системот, Библиотеката стана носител на автоматизацијата во западниот регион и води грижа за непречено и квалитетно функционирање на системот преку перманентната хардверска и софтверска надоградба на серверот, мрежната периферна опрема, инсталација, одржување и документирање на системските помошни програми, како и посебни мерки за заштита на локалните бази на податоци (секојдневен, неделен и месечен backup на податоците).

Во 2007 година, со проектот „Автоматизација на библиотеките од западниот регион – I фаза“, беа приклучени уште пет библиотеки, и тоа библиотеки во Гостивар, Дебар, Неготино, Крушево и Демир Хисар. А со реализацијата на проектот „Автоматизација на библиотеките од западниот дел на Р. Македонија – завршна фаза“ (2008 година), одобрен и целосно финансиран од Министерството за култура при Владата на РМ, се приклучија и преостанатите две библиотеки: во Македонски Брод и Ресен, со што се заокружи овој процес и денес сите јавни библиотеки (национални и локални) во западниот дел на РМ се поврзани во единствена библиотечна мрежа.

Во 2011 и 2012 година, во рамките на БИТФЕСТ, беа реализирани проектите „Презентација на COBISS/OPAC“ и „Моја библиотека“ со цел приближување на нашите автоматизирани услуги до корисниците.

Последните неколку години активно се обучуваа библиотекарите како во сегментот каталогизација, така и во сегментот зајмување.

Од 2013 година започнаа обуките за имплементација на новата платформа COBISS3, т.е. вкупно 17 библиотекарите се обучија во сегментите COBISS3/Фонд, 2 - COBISS3/Фонд-сериски публикации и 1 - COBISS3/Зајмување и за таа цел се изврши централизација на локалните бази на податоци, односно нивно префрлување на серверот на НУБ „Св. Климент Охридски“ – Скопје. Истата година во нашата библиотека се одржа курс COBISS3/Зајмување и се обучија уште 11 библиотекарите во овој сегмент. На подрачјето на општина Битола преку секторот Унапредување на библиотекарството, Националната установа - Универзитетска библиотека „Свети Климент Охридски“ - Битола, им укажува и стручна помош на сите видови библиотеки (училишни, високошколски и специјализирани), како и на библиотеките од Западниот дел на Р. Македонија за библиотечното работење.

Оваа година во координација на Библиотечарското здружение на Македонија, НУУБ „Св. Климент Охридски“ - Битола и Регионалниот центар на СОНК за Битола, Демир Хисар, Ресен, Могила и Новаци покренаа иницијатива за изготвување на проект за автоматизација на училишните библиотеки во овој регион, како пилот проект. Ова би ја опфатило во првата фаза автоматизација на основните и средните училишта во општина Битола, со што би се приклучиле кон системот COBISS и Виртуелната библиотека на Македонија.

СЕКТОР РОДНОКРАЈНА БИБЛИОГРАФИЈА

Приредиле Јоланда Бошевска, библиотекар советник
Цветанка Дамјановска, библиотекар советник

Националната установа Универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ - Битола во почетокот на своето оформување не изготвувала библиотекарски работи, кои како почетна фаза во научно-истражувачката работа имаат посебно место зашто во нив се опишани и класирани публикациите наменети за пошироката јавност.

Со таа цел, во далечната 1982 година, за прв пат се формира Библиотечно-библиографски информативен оддел за потоа, во април 1986 година, истиот да прерасне во Библиографски оддел. По бројните консултации со Библиографскиот оддел при НУБ „Св. Климент Охридски“ – Скопје се отпочна со работа. Најнапред беше изготвен и објавен „Прегледот на докторски и магистерски трудови на научните работници од подрачјето на Битола одбранети на Универзитетите во земјата и странство во периодот од 1955-1990“.

Во овој сектор се истражува, проучува и се врши избор на граѓа за вклучување во роднокрајна библиографија (тековна, ретроспективна и специјална), се формираат, комплетираат и редактираат свески од библиотекарски работи и се изготвуваат придружни текстови за библиотекарските.

Роднокрајните библиотекарски работи се подготвуваат во три серии:

- монографски публикации
- сериски публикации
- статии од сериските публикации

Периодичните публикации најнепосредно ги

отсликуваат настаните во политичкиот, економскиот, културниот и научниот живот во земјата и во светот. Заради тоа библиографскиот сектор се определи за изготвување ретроспективна библиографија на битолскиот печат во повеќе фази.

Во првата фаза се направи ретроспективна обработка на „Битолски весник“, затоа што во тој период само тој материјал можеше да се обработи "de visu". Библиографската граѓа преку хронолошки средените статии им ги прави достапни на граѓаните на Битола и пошироко сите актуелни информации од стопанството, културата, спортот и други секојдневни настани забележани на страниците на ова гласило на градот. Целокупната граѓа е обработена според соодветни меѓународни стандарди при што за класификација се користи системот УДК. Исто така, за прв пат во библиотеката беше воведен Предметниот регистар во обработка на една публикација. Покрај него библиотекарските работи содржат регистри на наслови и автори.

Првата свеска Ретроспективна роднокрајна библиографија "Битолски весник" : статии 1964 – 1974 е издадена 1993 година. Изработени се вкупно 4 свески, од кои последната е издадена во 2004 година и го опфаќа периодот од 1996 – 2000 година.

Следи Библиографија на Универзитетот во Битола (1979-2003), Библиографија на Националната установа Универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ (1945-2008)

Изработени се следните авторски, односно персонални библиотекарски работи:

Владимир Костов : персонална библиографија;
Вера Стојчевска-Антиќ : персонална библиографија;
Ѓорѓи Димовски-Цолев : персонална библиографија;
Никола Кочовски : персонална библиографија и
Радован П. Цветковски, во подготовка.

Исто така, за овој оддел посебно треба да се истакне дека во своето работење применува и нови содржини во селектирање и обработка на библиотекарскиот материјал, ЦД и ДВД-ромови, се со цел да даде придонес во откривањето и заштитата на непроценливото богато културно наследство на Република Македонија. Во периодот од 2007 до 2009 година

изготви два проекти со работен наслов: Заштита на стари книги и ракописи во Битола и Битолско од кои произлегоа два проекти и тоа:

- Од ризницата на стари книги во битолските цркви ЦД-РОМ 2007;
- Од ризницата на стари книги во црквите во Битолско ДВД-РОМ 2009.

Библиографските записи се подготвуваат со програмската поддршка COBISS, што овозможува поголема ефикасност во информирањето преку можноста за директна on-line информација. Секоја библиографска единица во системот COBISS.MK има свој ID број, единствен број за соодветниот библиографски запис пребарлив во сегментот COBISS/OPAC.

Во Секторот Библиографии работea 3 библиотекарски, од кои двајца неодамна добија звања библио-

текари советници и еден виш библиотекар кој во 2012 замина во пензија. Роднокрајната библиографија е од особено значење за македонската национална култура, бидејќи претставува дополние на националната и македонска библиографија.

ОДДЕЛ СТРУЧНА ОБРАБОТКА НА МОНОГРАФСКИ ПУБЛИКАЦИИ

Приредиле Марија МалгожатаМачковска, библиотекар советник
Олга Димитриевска, библиотекар

Книгите биле обработувани од почетокот на постоењето на Библиотеката. Одделот Стручна обработка на монографски публикации почнува официјално да функционира од 1962 година со посебни работни места: Сигнирање, инвентаризација (инвентарирање), каталогизација – обработка и децимална класификација, со тоа што умножувањето е со помош на машини за чукање (еден работи на кирилица, а друг на латиница) и на шапилограф, а подоцна е купен минифиш за умножување. Каталогните картончиња се распоредуваа во разновидни библиотечни каталози. Со воведување на автоматизација на библиотечните процеси во почетокот на 90-

тите години, во Одделот почнаа да се користат за работа терминалите, односно компјутерите. Во Одделот секојдневно стигнуваат книги кои поминале веќе техничка обработка и се врши стручна обработка на монографски публикации според меѓународни стандарди и правила.

Во Библиотеката за стручна обработка на библиотечниот материјал се користи програмска поддршка на системот COBISS (кооперативен online библиографски систем и сервиси), прифатена од страна на сите библиотеки во Македонија и делумно во регионот. Моментално за библиографски опис на публикациите се користи програмата COBISS2, а при

внесување на податоци за фондот се користи понова верзија на програмата - COBISS3/фонд. Во иднина сите процеси на обработка на книжниот фонд ќе бидат извршувани во осовременета програма за работа во библиотеките - COBISS3.

Во Одделот се систематизираат монографски публикации според Универзалната децимална класификација и правилата за предметизација, а библиографско-каталожниот опис на книги се изработува според стандардот ISBD(M) (International Standard of Books Description) – Меѓународен стандарден библиографски опис за монографски публикации. ISBD-стандардите издадени од страна на Меѓународниот сојуз на библиотекарски здруженија IFLA (International Federation of Library Associations) овозможуваат единственост во обработката на библиотечната граѓа и успешна размена на библиографските информации.

Секоја библиотека има четири основни задачи: да прибира граѓа, да ја обработува, да ја чува и заштитува и да ја обезбеди нејзината употреба. Во рамките на овие дејности особено е значајно обезбедувањето пристап до библиотечната граѓа и откривањето на содржинската структура на библиотечните фондови. Значаен чекор во класификацијата на книжниот фонд претставува точно одредување на предметот (темата) на дадената публикација. Предметизацијата или предметниот опис е процес на библиотечна обработка на публикациите чија цел е утврдување и презентирање на нивниот предмет со помош на предметна определница. Следна етапа во работата е одредување на соодветниот индекс на определениот

предмет. Системот на знакови УДК (Universal Decimal Classification) е вештачки јазик, прифатен во цел свет, со кој се елиминираат многу двосмислености на природните јазици. Неговата универзалност се гледа пред сè во тоа што целокупното знаење го систематизира во релативно мал број групи, а со применувањето на децималните броеви се овозможува неограничена поделба во рамките на една група. Користејќи ги само бројчаните индекси, оваа класификација нема пречки кога е во прашање јазикот и писмото. Стручниот УДК-каталог на библиотекарот му помага во секој момент да има увид во застапеноста на одредени стручни и научни подрачја во библиотечните фондови.

Библиотечниот фонд се сместува во Магацинот за книги (Оддел за зајмување и услуга за возрасни) и во Магацинот на Детското одделение по четири формати на големина кои се одредуваат при сигналирањето. На посебно место се сместува Депозитниот фонд, Збирката туѓа литература и фондот на Австриската библиотека.

Во Одделот стручна обработка на монографски публикации покрај обработката на библиотечниот материјал се изработуваат и CIP- записи на нови изданија на Библиотеката. Во изминатите години беше извршена ретроактивна обработка на целокупниот фонд на монографски публикации со што станавме прва библиотека во Македонија со целосно автоматизирани процеси на обработка и комплетно внесен библиотечен книжен фонд во базата на податоци.

МАГАЦИН ЗА КНИГИ

Фондот на монографски публикации сместен е во Магацинот каде книгите се подредени по формат (четири големина на книгата)

Фондот на монографски публикации континуирано се зголемува, така што постојано се налага потреба од проширување на постојниот магацински простор. Во посебна просторија е сместен задолжителниот примерок, Збирката туѓа литература (освен словенската литература), како и просторија каде е сместен фондот на Австриската библиотека. Книгите се доставуваат преку лифтот до пултот за издавање.

ОДДЕЛ ПЕРИОДИКА

Приредиле Лидија Мирчевска, виш библиотекар
Милка Котевска, библиотекар

Периодичните публикации се главни носители на актуелни информации и сознанија од сите научни дисциплини, кои најнепосредно ги отсликуваат настаните во политичкиот, економскиот, културниот и научниот живот во земјата и светот, воопшто. Периодични публикации се: весниците, списанијата, годишниците, извештаите, зборниците, билтените, алманасите итн. Весниците како дневен или неделен печат имаат информативна улога и известуваат за тековни настани. Списанијата излегуваат неделно, месечно, т.е. периодично.

Одделението „Стручна обработка на периодични публикации“ во НУУБ „Св. Климент Охридски“ – Битола го собира, чува, стручно го обработува и го дава на користење фондот на периодичните публикации, кои покрај монографските, претставуваат еден од основните фондови на библиотеката.

Со текот на годините, од формирањето па сè до денес, ова одделение постепено го зголемува својот фонд. Уште во далечната 1953 година се започна со конзервирање и укоричување на периодичниот материјал и притоа беше опфатена поглавната периодика од 1945 година (така само за една година се укоричија 60 весници и 70 списанија). Со тоа беше зачувана една многу важна и потребна материја за читателите на библиотеката. Кога во 1954 година, Градската библиотека во Битола од страна на Друштвото на библиотекарите – Скопје беше прогласена за македонски

депозит, ги добива како задолжителен примерок сите изданија што излегуваат на подрачјето на Република Македонија, а со тоа и периодичните публикации. Така фондот со текот на годините постепено се зголемува. Од 1994 година се прават првите online – записи, а официјално од 1996 година кога почнува да функционира автоматизиранiot библиотечен програм врз платформата COBISS. Вработените во Одделот постојано ги следат новините од автоматизираните библиотечни процеси и програми.

Денес фондот на периодичните публикации во Библиотеката се движи околу 2500 наслови. Во ова одделение, читателите можат да најдат голем број весници и списанија од бившите Југословенски простори, како и странска периодика. Периодичниот фонд континуирано се збогатува и со одреден број подарени и бесплатни списанија и весници, но најголемиот број од фондот го сочинува периодиката добиена по задолжителен пат. Обработката на периодичните публикации се врши според меѓународно прифатениот стандард за обработка ISBD(S) и во магацините се редат според големината на нивниот формат.

На располагање на читателите во Одделението им се пет дневни весници (Дневник, Вечер, Утрински весник, Вест, Нова Македонија), три неделни (Битолски весник, Его, Јавност) и др. Редовно се добива и Службен весник на Република Македонија.

Со цел да се придонесе за развојот и усовршувањето на библиотекарството, а и на популаризирање на периодичните публикации, вработените во ова одделение реализираа неколку проекти поддржани од Министерството за култура. Така беше реализиран проектот за изработка на „Водич низ периодиката во НУУБ „Св. Климент Охридски“ - Битола во 2009 година, наменет за популаризацијата на периодичниот фонд на Библиотеката, а во 2010 и 2011 година беше реализиран проектот „Повоените македонски писатели“ I и II кој се одвиваше етапно во две фази.

ПОСЕБНИ КНИЖНИ ФОНДОВИ

РОДНОКРАЈНО ОДДЕЛЕНИЕ

Приредила д-р Светлана Талевска,
виш библиотекар

Роднокрајниот оддел како составен дел од НУУБ „Свети Климент Охридски“ - Битола, е формиран во 1977 година како едно работно место со Збирката туѓа литература. Ова Одделение има значајно место во постоењето и работењето на библиотеката, но и во општественото и културното живеење на градот. Овој оддел со својата роднокрајна збирка претставува хроничар на настаните во секој сегмент од живеењето на Битола. Тој е сведок на минатите времиња, чувар на историјата и буден набљудувач на сите настани и литературни и културни случувања.

Битола е градот кој што низ неповторливата историја, во балкански рамки, оставил записи, траги и сведештва на најмногу библиотеки - јавни, приватни, мултикултурни, мултиконфесионални. Не постои град на Балканот кој својата историја ја градел пред сè и врз неверојатниот број на библиотеки и читалишта од сите националности. Битола е град со огромна библиографска цитираност и присутност и во меѓународни рамки. Од најстарите времиња Битола била центар на културните случувања во овој дел на Балканот, а по битолските цркви и манастири биле создавани, сместувани и чувани ракописни дела од најпочитуваните црковни творци низ историјата. Традицијата на почитување, заштита и чување на литературните дела и денес се негува.

Критериумите за собирање на материјалите во роднокрајното одделение се: печатените материјали или ракописите да се однесуваат на битолскиот крај, без разлика на потеклото на авторите; печатените материјали да бидат издадени на битолското подрачје; што се однесува до авторите, треба да бидат од Битола и Битолско, или ако не се со вакво потекло еден период да живееле и твореле на ова подрачје со што допринеле за популаризација на истото.

Работата во овој оддел се темели врз најсовремените текови на библиотекарството и библиотеч-

ната наука. Работните задолженија произлегуваат од важноста и значењето на самиот оддел и подразбираат: истражување и комплетирање на библиотечниот материјал за вклучување во роднокрајниот фонд, комплетна стручна обработка на монографските публикации, (белетристика, научана и стручна универзитетската литература, дипломски, магистерски и докторски трудови), а исто така тука обработени се околу 1000 театарски работни сценарија. Собрани се голем број на семинарски работи од студентите на Педагошкиот факултет – Битола по предметот Македонски јазик. Поголемиот дел од фондот на Роднокрајното одделение е сместен во Роднокрајната читална по формат, а истиот може да се користи само во Читалната.

Во ова Одделение се чуваат и ракописите од роднокрајните автори, една исклучително вредна збирка со која НУУБ „Свети Климент Охридски“ - Битола се гордее. Тоа се автори кои создаваат еден широк, разновиден но истовремено толку препознатлив авторски опус издигнат на ниво на литературни средини кои имаат многу подолга литературна традиција од нашата. Тука се наоѓаат ракописите на: Владимир Костов, Радован П. Цветковски, Доне Пановски, Ѓорѓи Димовски-Цолев и уште ред други битолски роднокрајни автори. Во тоа значајно ракописно наследство се наоѓаат и ракописите од Ванчо Николески подарени на библиотеката во 1969 г. и ракописите од Филип Каваев, подарени на библиотеката во 1966 г., со посебна посвета на секој ракопис „На Матичната библиотека „Климент Охридски“ во Битола, за чување во катчето - Што дале Битолчани“.

Во рамките на ова Одделение од 2005 година до денес се одржани 9 (девет) Роднокрајни средби на битолските писатели од Македонија кои секоја година на Тркалезната маса на тема, изнесуваат свои кратки трудови кои се публикувани во исто толку Зборници.

ХРОНОЛОГИЈА

70 ГОДИНИ РАЗВОЈ НА БИБЛИОТЕЧНАТА ДЕЈНОСТ

Национална установа Универзитетска библиотека
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ БИТОЛА
1945 - 2015

Приредил д-р Николче Вељановски,
библиотекар советник

Ова е второ продолжение на оваа поопсежна хронологија (2005, 2010, 2015) за развојот на библиотечното работење во нашата установа кое ги вклучува: промените на локацијата на библиотеката, првите работни места и имињата на вработените, формирањето на одделите во централната библиотека и реонските библиотеки, поважните први настани и средства за работа, публикуваните дела како и активности од поголемо значење за Библиотеката. Внесени се и просторните промени и промените од почетокот на автоматизацијата до денес. Тука се и присуствата на конференции, учествата со свои трудови, посетите на библиотеки во странство, престои итн. За хронологијата ги користев изворите по следниот редослед: личната интроспекција како резултат на моето повеќе од триесет години

работно искуство, интервјуата со триесеттина пензионирани и други библиотекарски, како и со шестмина директори кои беа објавени во списанието на Библиотеката, „Библиотечен тренд“ (секако дека списанието остана потсетник и за настаните од неговото прво појавување во 2003 година до денес), брошурата „Библиотеката низ бројки“ (1974) „Зборникот библиотекарство во Битола и Битолско“ (1995), Монографијата по повод јубилејот - 50 години од постоењето на Библиотеката (1995), Монографијата по повод јубилејот - 60 години од постоењето на Библиотеката (2005) и Летописната книга од 1960-1974 година. Се надевам дека оваа хронологија ќе биде темел за понатамошно истражување во нашето библиотечно работење, а воедно и предизвик да се дополни со настани кои сум ги пропуштил.

1945	Со решение на Градскиот народен одбор основана е Градската народна библиотека во Битола, лоцирана е во просториите на поранешниот хотел „Гурист“ на ул. „Маршал Тито“, наспроти денешниот Центар за култура, а потоа е преместена во зградата на основното училиште „Климент Охридски“, денешно ОУ „Гоце Делчев“, а потоа во поранешниот ресторан „Ројал“ на ул. Маршал Тито бр. 80 (Во ова време библиотеката работи под фирмата на Домот на културата)	
1945-1957		Перса Вилос, директор
1946	Обновено е Градското читалиште	
1948	Се споменуваат 30 читалишта	
1952-1954	Библиотеката е сместена во зградата на поранешниот Пионерски дом	библиотекари: Александар Тасевски (работи до 1966 год.) и Љуба Бошкова
1954-1974	Библиотеката е сместена во зградата на ул. Маршал Тито бр. 89	Директори: Перса Вилос, Живко Василевски, Тодс Ѓоревски и Методија Размовски
1954	Библиотеката е прогласена за македонски депозит	
1955	Формирање на дјетска библиотека	Прв вработен е Живко Бигданов (една година) потоа ја презема Лиљана Тасевска
1957	Прв Совет на Библиотеката	Проф Нико Налбант , претсед.
1957		Живко Василевски, директор
1957-1960		Тодс Ѓоревски, директор
1957	Прв пат „Месец на книгата“	

1957	За првпат во составот на Библиотеката започнаа да функционираат и реонски библиотеки - клонови	“Чинарот”- Вукица Бошевска, “Јени Маале” - Димче Стојановски, “Стево Патако” Коста Николовски (1973 затв.)
1960-1970	Матична библиотека	Методија Размовски, директор
1960	Воведување на Летописна книга	
1960	Матична дејност	Живко Богданов
1961	Подвижна библиотека	Живко Богданов
1961	Раб. место сметководител-благајник	Марија Стојковиќ
1962	Воведена е десимална класификација на библиотечниот материјал	Александар Тасевски (каталог латиница), Живко Богданов (каталог кирилица)
	Инвентарирање	Љуба Бошкова (во 1972 се пенз.)
	Сигнирање	Петра Вилос
	Каталогизација-обработка - услужување на периодика	Оливера Стефановска (кирилица), Радмила Страд (латиница) (во 1964 си заминува)
	Умножување на машина за чукање, шапилограф	Менка Колевска (дактилограф - архивар, 1962)
1964	Формирање на Подвизувачко од.	Александар Врклевиќ
1965	Библиотека во с. Бистрица	Никола Ѓупаровски
1966	Библиотека во с. Буково	Лесанка Врклевиќ
1966	Библиотека во с. Кукурчани	Васка Темелкова
1966	Формирање на Завештаен фонд и фонд за туѓа литература	Само се прибираат материјали, исто така и од Дубоен печат
1966	Прва публикувана книга	“Климент Охридски”
1967	ДБМ со Седиште во Битола	Размовски Методија, претсел.
1967	Библиотека во с. Дихово	Христо Георгиевски
1968	Набавен пивот “Библиобус”	
1968	Набавка на печатарска машина	За потребите на Библиотеката
1969	Набавка на апарат за дезинфекција и дезинсекција	Александар Врклевиќ-патент награден на Макинова
1969	Прибрани ракописите на	Ванчо Николевски во Завештајниот ф.
1971	Библиотека во с. Лера и “Кочо Десано” во Битола	
1974 (14 февруари)	Библиотеката се преселува во зградата на адаптираното хируршко одделение на старата битолска болница на ул. Ленинова 39	
1974	- Обработка на книгата - Услужување на периодика (продолжува)	Оливера Стефановска
1974	Се формира Опш. музикални	Само се прибираат материјали
1974-1976	Изградена конструкцијата на Новото крило на Библиотеката	Во продолжение на Старото крило
1974	Работно место Секретар	Алеко Витановски
1977		Стојко Стојковски, директор
1977	Библиотека во с. Новаци	Раде Ристевски
1977	Формирање на работно место Роднокраен оддел и Оддел за туѓа литература	Лилјана Тасевска

1982	Библиотека се проширува во новозградениот простор, кој е	функционално поврзан со Стариот дел на ул. Ленинова бр. 39
1984	Библиотечните процеси преку 8 организациони единици: 1. Комплетирање на библиоте-чен материјал ; 2. Стручна обработка на монографски и периодични публикации	3. Библиографско-библиотечни информации 4. Позајмување и услуга 5. Унапредување на библиотекарството 6. Посебни книжни фондови 7. Заштита и репродуција; 8. Општи служби
1984-1994	Набавен е Мипифип за умножување на каталожните картончиња	Оддел за стручна обработка на монографските публикации
1984	Работно место Библиотечно-библиографски информации	Цветанка Дамјановска, Ружа Пејковска, Љубица Сајкова
1985	Работно место Изготвување на информативен билтен	Љубица Сајкова
1985	Работно место Дробен печат	Ружа Пејковска
1985	Работно место Популаризација на книгата	Драги Кабровски
1985-1988	Предавање стручен предмет “Библиотекарство” на III и IV клас во Гимназијата “Јосип Броз Тито”	Благој Николов
1986	Почнува да се изработува Роднокрајна библиографија	Цветанка Дамјановска Лена Секуловска соработник Лилјана Тасевска
1988	(СДБМ) Сојуз на друштво на бблиотекари на Мак., Гевгелија	Кореферат Цветанка Дамјановска, Ленче Секуловска
1990	Почеток на автоматизација на библиотечните процеси (Еднонеделна обука во IZUM - Мадрид)	Николче Вељановски
1992	Први online записи од Роднокрајната литература	Николче Вељановски
1992	Бесплатни списанија – конкурирање во Америка преку Совос	Николче Вељановски
1992	Обука на компјутери – Chi – writer во „Мегасофт“ (во заводот за вработување) (дванаесеттина вработени)	Организирано од Николче Вељановски
1993	Пренесување на Детската библиотека во Новото крило	
1993-2000		Љобџа Петровски, директор
1993	Добисна прва компјутерска опрема од 26.000 УСА – конкурирање во Будимпешта	Николче Вељановски
1993	Обука за работа со CD-ROM бази на податоци (една недела) во Будимпешта, Унгарија	Николче Вељановски
1993	Прва Роднокрајна библиографија „Битолски весник“: статии 1964 – 1974 (Св. 1)	Цветанка Дамјановска Лена Секуловска Соработници Живко Богданов и Лилјана Тасевска

1993 - 2010	„Поетски бранувања 1993“ натпревар на млади литературни творци од ггалот	Илија Мерковски, Драги Кабровски, Илче Стојановски
1994 - 2010	„Поетски бранувања 1993“ Билтен	Илија Мерковски, Драги Кабровски, Илче Стојановски
1994	Прв Републички семинар за библиотекарство на англиски јазик (дваесеттина библиотекари) (но траење од една недела)	Организиран од Институтот Сорос Отворено општество Македонија
1994	Прво промовирање во звање Виш библиотекар	Добри Петровски, Цветанка Дамјановска, Лена Секуловска, Николче Вељановски и Лесанка Воклевска
1994	Прв проект за автоматизација – Bitola 1 do Open Society Institute -	Regional Library Program-Budapest Николче Вељановски
1994	Твта литература - први online записи Оддел за стручна обработка на монографски публикации - први online записи	Николче Вељановски Јоланда Бошевска Маргарита Мачковска и Анастасија Милевска
	Оддел Периодика - први online записи	Лесанка Воклевска
1995	Прв зборник на трудови <i>Библиотеките во Битола и Битолско</i>	Научен собир, Библиотеките во Битола и Битолско
1995	Прва Монографија на МУБ „Св. Климент Охридски“ , јубилеј 50 - години	Текстовите се од вработените. Главен уредник Добри Петровски
1995	Престој во Мортенсон центарот при главната библиотека на Универзитетот на Илиној, Урбана Шампањ, Охајо САД	Престој од четири и пол месеци на Николче Вељановски во првата автоматизирана библиотека во САД
1995	16. Конференција на Американската библиотечна асоцијација, Њујорк, САД	Николче Вељановски
1995	Формиран Компјутерски информативен центар – странски списанија и бази на податоци на CD; PROQUEST	Одговорен Николче Вељановски
1995	Online пребарување на медицинските бази на податоци: MEDLINE, SAMCD, JAMA итн.	Николче Вељановски Јоланда Бошевска
1995	Онлине пребарување на PROQUEST база на податоци со 1000 списанија од повеќе области	Николче Вељановски Јоланда Бошевска
1995-2001	Формирање Француска читална Француски конзулат во МУБ	Цветанка Дамјановска Калиопи Стилинковиќ – Кривашија (почесен конзул)
1996	Набавен е Алфа - сервер 400/166 и друга компјутерска и мрежна опрема. (Еднонеделна обука во IZUM - Марибор) Извршена е обука на вработените и на еден систем библиотекар	Проект, одговорен за автоматизацијата и посредник за обуката на вработените Николче Вељановски

1996	Семинар за за библиотекари во Француските читални, Центар за педагошки студии (СЕР), Париз (Сево), Франција	(една недела) Цветанка Дамјановска
1996	Воведување на предметна систематизација во Одделот за стручна обработка на монографски	и периодични публикации Николче Вељановски Митре Талевски
1996	Започнато е со комплетна (ретроспективна) библиографска обработка на библиотечниот фонд	со програмска поддршка на COBISS, одржуван од (IZUM) - Марибор Одговорен Николче Вељановски
1997	Проект на Библиотеката и Сорос Отворено општество Македонија „Семинар за интегратори според методологијата Адигес“ – Охрид, Велес и Шпилеи	Учество на повеќе библиотекари од Македонија. Предавачи: Добри Петровски, Николче Вељановски, Цветанка Дамјановска
1997	Проект на Библиотеката и Сорос Отворено општество Македонија „Обука, водство и промени во образованието, подпроект: обука паучилишни библиотекари“ хотел „Стрежево“ Пилеполе	Предавачи: Добри Петровски, Благој Николов, Јоланда Бошевска, Мангожата Мачковска, Анастасија Милевска
1997	Роднокрајна библиографија „Битошки весник“: статии 1975 - 1985 (Св. 2)	Лена Секуловска и Цветанка Дамјановска. Соработници: Живко Богданов и Јоланда Бошевска
1997	Работно место Систем библиотекар	Николче Вељановски
1997	Работно место Систем инженер	Гордана Ѓуровска (Пешевска)
1998	Прв Локот на науки	Д-р Николче Вељановски
1998	Прво промовирање во звање Библиотекар советник	Д-р Николче Вељановски
1998	Прва online Роднокрајна библиографија „Битошки весник“ : статии 1986-1995 (Св. 3)	Цветанка Дамјановска Лена Секуловска Јоланда Бошевска
1998	Семинар за обука Интернет	во организација на Сорос и „СЕМОС“ Скопје
1999	Награда “4-ти Поември на Општина Битола за колективен труд, книгата „Печатарството и издаваштвото во Битола”	Дипломи за повеќе библиотекари за особени остварувања во областа на културата за 1999 год. Добри Петровски, Науме Ѓеоргиевски, Цветанка Дамјановска, Благој Николов
1999	Пова награда „Климентова повелба”	Добри Петровска
2000 2002		Анета Стефановска, директор
2001	Набавено службено возило	
2001	Први раководители на Општина	Благој Николов и Науме Ѓеоргиевски
2001	Формирање Француска алијанса	Жан Пол Франсоа
2001	Обука (30) часа во IZUM, Марибор	Благој Николов
2002	Обука (една недела) во IZUM, Марибор	Благој Николов
2002	Библиотеката стана член на Заемната библиографска база COBISS/MK	Заемната база се формира од записи на НУБ - Скопје и МУБ - Битола

2002	„Битола низ вековите“ Библиографија на монографски публикации	Благој Николов и Науме Ѓорѓиевски
2002	Набавен половен електричен пож за сечење на хартија	
2002	Основање на КНИИЦ (Компјутерски научно-истражувачки информативен центар)	Основачи: МУБ-Битола и Сојуз на студенти на Универзитетот во Битола со спонзорство на USA AID
2002	Библиотека во с. Могила	Јелена Петровска
	Библиотека во с. Кравади	Благојче Ѓупановски
2002, 2004, 2006, 2007, 2009, 2011	Конференции COBISS Марибор, Словенија	Учество на повеќе библиотекари од Библиотеката. Благој Николов учествува со труд (2002) Јелена Петровска – труд (2005)
2003-2003	Бетонска патека за хендикепирани	Јелена Петровска, директор
2003	Списание (тримесечник) „Библиотечен трент“	Проект на д-р Николче Вељановски, главен и одговорен уредник
2003	Промовирана ВЕБ страница на Библиотеката	Гордана Пешевска
2003	Автоматизирано зајмување на библиотечниот материјал - COBISS/Зајмување	Обуката на вработените за работа со овој модул од Благој Николов
2003	Прва специјална Библиографија на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ 1979-1999	Цветанка Дамјановска Лена Скуловска Јоланда Бошевска
2003	Хауптбухерај – Главна библиотека во Виена – Австрија	Посета од Јелена Петровска
2003	Посета на Универзитетска библиотека „Џон Робартс“ – Универзитет на Торонто, Канада (една недела – со сопствени средства)	д-р Николче Вељановски
2003-2015 Прво место 2006, 2008, 2009, 2012; Второ место 2007, 2010	Прв Општински натпревар „Млади Библиотекари“ Освоени 4 први и 2 втори места на Републичките натпревари „Млади библиотекари“	д-р Николче Вељановски, претседател, Јоланда Бошевска, Драги Кабровски (од 2005-2015 Јоланда Бошевска, претседател, Илче Стојановски, (Драги Кабровски – до 2011) Олга Димитријевска во 2012 год. и од 2013 Гордана Пешевска
2004	Четти Републички натпревар „Млади библиотекари“ 2004 во Библиотеката во Битола	Миле Бошески, Магдица Шамбевска, Јоланда Бошевска
2004 2004	Библиотеки во повеќе градови. Финска Владимир Костов - персонална библиографија -	Посета од Јелена Петровска Цветанка Дамјановска, Лена Секуловска, Јоланда Бошевска
2004	Роднокрајна библиографија на Битошки весник 1986-1995 (Св. 4)	Цветанка Дамјановска, Лена Секуловска, Јоланда Бошевска
2004	Работилница „Менаџментот и неговата примена во работата на народните библиотеки во РМ“, хотел „Климентина“, Охрид	Јелена Петровска, Цветанка Дамјановска, Добри Петровски

2004 – 2013 -	Прв "САЕМ на книгата - Битола 2004"	Науме Ѓорѓиевски
2004	Пабавен е Алиа сервер DC15	Проект изработен, раковоен и реализиран од Гордана Пешевска и Благој Николов
2004	Автоматизација на народните библиотеки од западниот регион на РМ (реализирана првата фаза)	
2004	Програм за членски карти со слика во боја	Благој Бошевски, Маријан Котевски и Илче Стојановски
2004/5	Основане на Центар за автоматизација	Гордана Пешевска
2004/5 -	Прва фаза на автоматизација на библиотеките западниот дел на Македонија - проект (Прилеп, Кичево, Струга, Охрид, Гетово)	Гордана Пешевска и Благој Николов
2005	Укинато пуб. место Ноќен чувар	"Кавпатниа", агенција за обезб.
2005	Воведување на Креативна работилница- Летеца библиотека	Јелена Петровска, директор
2005	Курс за работа на компјутери - Електронска канцеларија	Јелена Петровска, директор
2005	Монографија НУУБ "Св. Климент Охридски" Битола, по повод јубилејот 60- години ...	Текстовите се од вработените. Главен и одговорен уредник Јелена Петровска
2005	Оценувачка мисија на генералниот инспектор за библиотечна дејност, Жан – Мари Арну од Париз (три дена)	Валоризација на работата на НУУБ „Св. Климент Охридски“ Битола (Анкети и анализи за работата на Библиотеката – Цветанка Дамјановска)
2005 - 2015 - исклучок 2006г.	Тркалезна маса - Прва литературна средба на роднокрајните битолски писатели од Македонија	60-години НУУБ - Битола Проект на д-р Николче Вељановски
2005	"Прва роднокрајна средба на битолските писатели од Македонија" - Зборник 1	Главен и одговорен уредник д-р Николче Вељановски
2005	Второ промовирање во звање библиотека советник	Благој Николов
2005	„Битолски автори – библиографија на монографски публикации“	Благој Николов
2006	Градска библиотека на Епинал, Франција, Оддел за Заштита на библиотечните материјали	Посета од Светлана Талевска
2006	Прв проект за меѓународна соработка (Заедно од двете страни на границата) „Тими Митко“ – Корча, Албанија	Посета на делегација од Албанија
2006 - 2006-7	„Тими Митко“ – Корча, Албанија (Заедно од двете страни на границата)	Науме Ѓорѓиевски, директор Посета во Албанија од Науме Ѓорѓиевски, Цветанка Дамјановска и Лепче Андоповска
2006	„Приватните библиотеки во Битола“	Лепче Андоповска
2006- денес	Учество на Библиотеката со повеќе проекти, секоја година, на БИТ – ФЕСТ, Битола	

2007	Културен информативен центар на РМ во Р Бугарија, Софија Изложба „Битолско книжевно наследство“	Науме Ѓорѓиевски, проф. Златко Жоглев, Анета Стефановска, Ленче Андоновска, Гордана Пешевска
2007	“Втора роднокрајна средба на битолските писатели од Македонија” - Зборник 2	Главен и одговорен уредник Николче Вељановски
2007	Водач низ НУУБ „Св. Климент Охридски“ - Битола	Ленче Андоновска
2007	Вера Стојчевска - Антиќ - персонална библиографија	Јоланда Бошевска, Цветранка Дамјановска и Лена Секвловска
2007	ЦД – РОМ „Од ризницата на стари книги во битолските цркви“	Цветанка Дамјановска, Јоланда Бошевска, Лена Секвловска
2007	Книга „Значајни личности за Битола“	Ленче Андоновска, Науме Ѓорѓиевски, Благој Николов, Трајко Огненовски, Гордана Пешевска, Анета Стефановска и Светлана Талеска
2007	„Песни – од ракопис до книга“ од Ванчо Николески	Науме Ѓорѓиевски и Анета Стефановска
2008	Книга „Значајни личности за Битола - писатели“	Ленче Андоновска, Науме Ѓорѓиевски, Благој Николов, Гордана Пешевска, Анета Стефановска и Светлана Талеска
2007	Втора фаза на автоматизација на библиотеките западниот дел на Македонија - продолжение (Гостивар, Дебар, Пеготино, Крушево и Демир Хисар)	Гордана Пешевска и Благој Николов
2007, 2009, 2011, 2013	Меѓународна конференција „Вроцлавски средби на библиотекарите“ во Вроцлавска политехника, Вроцлав Полска	Марија Малгожата Мачковска учествува со трудови
2008	Меѓународна конференција „Јавните библиотеки во служба на регионот“ Долношлонска јавна библиотека, Вроцлав, Полска	Марија Малгожата Мачковска учествува со труд
2008	Меѓународен собир “Денови на специјалните и високошколските библиотеки”, Опатина, Хрватска	М-р Јелена Петровска учествува со труд
2008	„Библиотечно работење – прирачник за сите видови библиотеки. Кн.1 Акцесорна обработка и нејзина примена во автоматизираното работење“	Благој Николов (приватно издание)
2008	ДВД – РОМ за НУУБ „Св. Климент Охридски“ Битола	
2008	Библиотека „Марко Марулиќ“ – Сплит, Хрватска	Науме Ѓорѓиевски, Анета Стефановска, Ленче Андоновска, д-р Николче Вељановски
2008	„Галевиќ Миквљски“ – Вроцлав, Полска	Посета на делегација од Полска
2008	„Галевиќ Миквљски“ – Вроцлав, Полска	Посета од Малгожата Мачковска

2008	Библиографија на Националната установа Универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ Битола	Јоланда Бошевска, Цветанка Дамјановска и Лена Секуловска
2008	Книга „Значајни личности за Битола - писатели“	Ленче Андоновска, Науме Ѓорѓиевски, Благој Николов, Гордана Пешевска, Анета Стефановска и Светлана Талеска
2008	„Свети Климент Охридски“ од Вера Стоичевска – Антиќ	Рецензент д-р Николче Вељановски
2008	„Песни“ (од ракопис до книга) од Ванчо Николески	Науме Ѓорѓиевски и Анета Стефановска
2008	„Трета роднокрајна средба на битолските писатели од Македонија“ - Зборник 3	Главен и одговорен уредник д-р Николче Вељановски
2008	Културен информативен центар на РМ во Р Бутарија, Софија Изложба „Македонија од антиката до денес“	Илче Стојановски, Благој Бошевски
2008	Завршна фаза на автоматизација на библиотеките западниот дел на Македонија - продолжение (Македонски Брод и Ресен)	Гордана Пешевска и Благој Николов
2008	Пабавка на ALFA – сервер DS – 15	Локалните бази на сите јавни библиотеки од Западниот регион (12)
2008	Замена на старата компјутерска опрема со нова (LCD – екрани)	Заменети се и 10 терминали со компјутери
2008	Реставрација и конзервација на фасадата на Старото крило на Библиотеката	
2008	Награда на градот Битола „4 Ноември“	За Библиотеката
2008	Инструктор за COBISS2 / Зајмување	Благој Николов
2008-2012	Инструктор во Центарот ВЕМ – во НУБ „Св. Климент Охридски“ Скопје	Благој Николов – ги обучува библиотекарите од Македонија за добивање на лиценци во COBISS2 / Зајмување
2009	ДВД – РОМ „Од ризницата на стари книги во црквите во Битолско“	Цветанка Дамјановска, Јоланда Бошевска, Лена Секуловска
2009	„Четврта роднокрајна средба на битолските писатели од Македонија“ - Зборник 4	Главен и одговорен уредник д-р Николче Вељановски
2009	„Од љубов кон Пелистер засекогаш на Еверест“ - брошура	Главен и одговорен уредник д-р Николче Вељановски
2009	Каталог на Опшелението за деца	Олга Кузмановска
2009	„Каталог на стари и ветки книги“	Ленче Андоновска
2009	Книга „Водич низ периодиката на НУУБ „Св. Климент Охридски“ Битола	Лидија Мирчевска и м-р Милка Котевска
2009	Книжевен зборник на писатели	Проект на Ленче Андоновски и Гордана Пешевска

2009	Раскази и народни песни – (од ракопис до книга) од Ванчо Николески	Составиле Науме Ѓорѓиевски и Анета Стефановска
2009	„Ленин“ – Москва, Русија	Науме Ѓорѓиевски, Анета Стефановска
2009	„Иван Вазов“ - Пловдив, Р. Бугарија	Посета на делегација
2009	„Иван Вазов“ - Пловдив, Р. Бугарија	Науме Ѓорѓиевски, Анета Стефановска, Јоланда Бошевска, Илче Стојановски
2009	„Поетски бранувања 2008“	Уредник Илче Стојановски
2009	„Поетски бранувања 2009“	Уредник Илче Стојановски
2009 - 2014	Падградба на Новото крило на Библиотеката – Прва фаза на изградба на поткровје	продолжува
2009	Замена на старата дограма од Старото крило со нова	
2009	Реновирање на старото крило на Библиотеката - Нови подови и плафони	
2009	75. Конференција на IFLA, Милано Италија	Науме Ѓорѓиевски, Анета Стефановска
2009	Книга „Библиотеките во Битола“	Анета Стефановска, Науме Ѓорѓиевски
2009/10	Претседател на комисија за избор и преизбор во библиотечни звања при Министерство за култура на РМ	д-р Николче Вељановски
2010	„Од читалиште до Библиотека“ - каталог	Главен и одговорен уредник Николче Вељановски
2010	„Петта роднокрајна средба на битолските писатели од Македонија“ - Зборник 5	Главен и одговорен уредник д-р Николче Вељановски
2010	„Ѓорѓи Димовски Цолев - персонална библиографија“	Јоланда Бошевска, Цветанка Памјановска и Лена Секулковска
2010	76. Конференција на IFLA, Гетеборг, Шведска	Науме Ѓорѓиевски, Анета Стефановска
2010	Книга „Значајни личности за Битола - култура“	Науме Ѓорѓиевски, Анета Стефановска, Светлана Талеска, Ленче Андоновска, Благој Пиколов, Гордана Пешевска
2010	Зборник на научни трудови од научната средба, „1100 години од смирта на Свети Наум Охридски“	Раководител на проектот Ленче Андоновска
2010	Промовирање во звање библиотекар советник	Науме Ѓорѓиевски
2010	Книга „Повоените македонски писатели низ страниците на периодиката во НУУБ „Св. Климент Охридски“ Битола I	Лидија Мирчевска и м-р Милка Котевска
2010	Книга „Библиотеките во црквите и манастирите во Преспанско – пелагонискиот регион“	Анета Стефановска, Науме Ѓорѓиевски и соработниците Илче Стојановски и Зоран Јанакиевски

2010	Вработување на 11 лица: Инженер по информатика, библиотекар, 2 магационери, портир - цлекар, 2 пожарникари, 3 килгеничарки	Зоран Јанакиевски, Александар Крстев, Фатма Бајрам (префрлена од Министерство за култура на РМ), Снежана Мицевска, Лилјана Корлеvsка, Јулија Христова – Кулевска, Пеце Анакиевски, Атанас Тргачевски, Игор Цинцаровски, Весна Кондинска, Снежана Димитровска
2010	Националната библиотека на Чешката Република во Прага, Чешка	Науме Ѓорѓиевски, Анета Стефановска, д-р Николче Вељановски, Илче Стојановски
2010	Универзитетска библиотека за технички и биотехнички науки при Универзитетот на Дубровник, Хрватска	Науме Ѓорѓиевски, Анета Стефановска, Зоран Јанакиевски
2010	Универзитет во Тракија и Централната библиотека во Едрење, Турција и Главната универзитетската библиотека на Истанбул, Турција	Науме Ѓорѓиевски, Анета Стефановски, Илче Стојановски
2010	Симпозиум на Сојузот на балканските библиотеки, Едрење, Турција	д-р Николче Вељановски и Илче Стојановски
2010	Награда „Климентова повелба“	Благој Николов
2010/12	После 1967 год. повторно претседателот на Библиотечарското здружение на Македонија е од Битола	д-р Николче Вељановски
2011	Музејска поставка во делот кај „старата путиница“	
2011	77. Конференција на IFLA, Сан Хуан, Порторико, Јужна Америка	Анета Стефановска
2011	Градска библиотека на Задар, Р. Хрватска	Анета Стефановска, Илче Стојановски, Зоран Јанакиевски
2011	Националната библиотека на Барселона, Шпанија	Анета Стефановска, Јоланда Бошевска, Благој Николов, Зоран Јанакиевски
2011	Книга „Значајни личности за Битола - образование и наука“ -	Науме Ѓорѓиевски, Анета Стефановска, Светлана Талеска, Ленче Андоновска, Благој Николов, Гордана Пешевска
2011	Книга „...Повоените македонски писатели низ страниците на периодиката во НУУБ „Св. Климент Охридски“ Битола II	Лидија Мирчевска и м-р Милка Котевска
2011	Книга „НУУБ „Св. Климент Охридски“ Битола во меѓународната соработка“ со DVD	Анета Стефановска, Науме Ѓорѓиевски, Благој Николов и Јоланда Бошевска; соработници: Зоран Јанакиевски, Илче Стојановски и Александар Крстев
2011	Книга „Библиотеките на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ Битола	Анета Стефановска, Науме Ѓорѓиевски; соработници: Благој Николов, Зоран Јанакиевски
2011	„Шеста роднокрајна средба на битолските писатели од Македонија“ - Зборник 6	Главен и одговорен уредник д-р Николче Вељановски

2011	Посета на Централната универзитетска библиотека во Амстердам, Холандија	Науме Ѓорѓиевски, Анета Стефановска, Илче Стојановски
2011	Посета на Виена	Науме Ѓорѓиевски
2012	Фонд на Австриската библиотека во Библиотеката (фондот го обработува Гордана Пешевска, виш библиотекар)	Потпишан договор на 20.09.2012 со Амбасадорот Томас Михаил Бајер. Раководител д-р Валентина Илиевска
2012	Во посета на Средното училиште во Пустец, Албанија	Науме Ѓорѓиевски (неофицијална посета)
2012	Книга „Библиотечната дејност во Битола и Битолско, книга 1 – Од зачетоците до 1974 година“ (историски развој и кратки биографии на вработените)	Анета Стефановска, Науме Ѓорѓиевски, Илче Стојановски, Гордана Пешевска, Јоланда Бошевска, Цветанка Дамјановска, Благој Николов, Зоран Јанакиевски
2012	„Седма роднокрајна средба на битолските писатели од Македонија“ - Зборник 7	Главен и одговорен уредник д-р Николче Вељановски
2012	Посета од делегација на Конгресната библиотека, Вашингтон, САП	
2012	Посета на Универзитетот „Аристотел“ во Солун, Р. Грција и библиотеката „Иван Вазов“ од Пловдив, Р. Бугарија	Науме Ѓорѓиевски, Анета Стефановска, Благој Николов, Зоран Јанакиевски
2012	Посета на Универзитетската библиотека во Истанбул, Турција	Благој Николов, Анета Стефановска, Зоран Јанакиевски
2012	Нагвала „Климентова повелба“	Д-р Николче Вељановски
2012-2014	Претседател на Библиотечарското здружение на Македонија (БЗМ)	Благој Николов
2012	Промовирање во звање библиотекар советник на тројца виши библиотекарки	Анета Стефановска, Јоланда Бошевска, Цветанка Дамјановска
2012	Меѓународен собир на 38. Собрание на Хрватското библиотекарско здружение“ Осиек	Со труд учествува м-р Јелена Петровска
2013	Книга „Библиотечната дејност во Битола и Битолско, книга 2 – Од 1974 – 2013 година“ (организациона поставеност на Библиотеката и кратки биографии на вработените)	Анета Стефановска, Науме Ѓорѓиевски, Илче Стојановски, Гордана Пешевска, Јоланда Бошевска, Цветанка Дамјановска, Благој Николов, Зоран Јанакиевски
2013	Книга „Развојот на библиотекарството во Битола и Битолско“	Анета Стефановска, Науме Ѓорѓиевски, Благој Николов
2013	Посета на Висна	Науме Ѓорѓиевски
2013	Посета на Централната библиотека во Швих, Швајцарија	Анета Стефановска, Благој Николов, Зоран Јанакиевски
2013	Посета на библиотеката „Јакоб Вилхелм Грим“ во Берлин, Германија	Науме Ѓорѓиевски, Благој Николов, Зоран Јанакиевски
2013	„Осма роднокрајна средба на битолските писатели од Македонија“ - Зборник 8	Главен и одговорен уредник д-р Николче Вељановски

2013	Промовирање во звање библиотекар советник	Ленче Андоновска
2013	Посета на Универзитетската библиотека во Стразбур, Франција	Фатма Бајрам Аземовска
2013	Па Обука за COBISS3/Зајмување (сшна недела во ВБМ, Скопје)	Благој Николов
2013	Обука за COBISS3/Зајмување на 11 вработени во Библиотеката	Благој Николов
2013	Обука за COBISS3/Фонд па 20 ВБМ, НУБ „Св. Климент	вработени од Библиотеката, во Охридски” Скопје
2013	Со инсталацијата на COBISS3 се изврши ЦЕНТРАЛИЗАЦИЈА на ЛОКАЛНИТЕ БАЗИ па податоци во НУБ „Св. Климент Охридски” Скопје	
2013	Регионална конференција во ЈБ „Браќа Миладинови” Радовиш	Со трудови учествуваат: Малгожата Мачковска, Јелена Петровска, Благој Николов, Фатма Бајрам Аземовска
2013	„Никола Кочовски – персонална библиографија”	Јоланда Бошевска, Цветанка Ламјановска
2013	Зборник од работилницата „За значењето на книгата”	Проект на Ленче Андоновска
2013	DVD – „Звукот на брановите” за лица со оштетен слух и говор	М-р Светлана Талевска
2014	Се почнува со работа на пунтот за Издавање во COBISS3/Зајмување	
2014	Обука за COBISS3/ Каталогизација на вработени од НУУБ,	во ВБМ, НУБ „Св. Климент Охридски” Скопје
2014	„Леватта роднокрајна средба на битолските писатели од Македонија” - Зборник 9	Главен и одговорен уредник д-р Николче Вељановски
2014	„Каталог на профен печат”	Ленче Андоновска, Горлана Пешевска
2014	Пагврата „Климентова повелба”	Анета Стефановска
2014	Промовирање во доктор на науки	Д-р Светлана Талевска
2014	Посета на Универзитетската библиотека во Варшава, Полска	Науме Ѓорѓиевски, Малгожата Мачковска, Илче Стојановски, Зоран Јанакиевски
(2012-2016) 2014-2016	Претседател на Библиотекарското здружение на Македонија (БЗМ)	Благој Николов
2014 (2009 -)	Надградба на новото крило на Библиотеката – Трета фаза (занаетчиско градежни работи на покровието – по ентениен)	
2014	Ревизија на книжниот фонд (четири месеци)	Вклучени се сите вработени без исклучок (и пом. персоналот)

ЗБИРКА ТУЃА ЛИТЕРАТУРА

Приредил д-р Николче Вељановски,
библиотекар советник

Како посебен самостоен книжен фонд Збирката туѓа литература постои од 1977 година. Таа ја содржи монографски и сериски публикации на сите други странски јазици, освен словенските. Сместена е на одделено место од останатиот фонд. Се реди по големина на четири формати како и останатиот фонд. Сериските публикации се сместени во Одделот периодика. Моментално го нема онај обем на набавка на сериските публикации што го имаше порано (тогаш во Збирката постоеја 1000 списанија ЦД – РОМ-ови од PROQUEST – добавувачот (добиели со донација на Американскиот културен центар), од кои

400 беа во полн текст), а исто така ги нема ниту медицинските списанија на ЦД-РОМ-ови кои редовно се пребаруваа (Учество на конкурс за Централна и Источна Европа преку фондацијата Сорос Отворено општество Македонија). Во Збирката можат да се најдат комплетите за деца и возрасни на Енциклопедија Британика, како и на француската енциклопедија Универсалис, неколку поголеми атласи, Вебстер-речници и неколку други комплети на постари енциклопедии (донирани од истата Фондација).

Збирката постојано се обновува со преводите на Владата на РМ, како и со преводите на Министерството за култура и други книги кои доаѓаат по задолжителен пат, меѓународна размена, или подарени фондови. Како посебен фонд стои Австриската библиотека со околу 2500 книги. Во текот на целиот период активностите на ова Одделение се поврзани со кореспонденција, учество на разни конкурси на хуманитарни фондации (се уште пристигнуваат бесплатни списанија од странски добавувачи) и тн. Целокупниот фонд се внесува во автоматизираниот библиотечен програм програм COBISS \ Каталогизација при што комплетно стручно се обработува од еден вработен.

*Посета на Универзитетската библиотека
Дон П. Робартс (одд. за информатика)
во Торонто, 2003*

СЕКТОР ЗА ПОЗАЈМУВАЊЕ И УСЛУГА

Приредиле д-р Николче Вељановски, библиотекар советник,
Гордана Марковска

Во овој Сектор функционираат: Одделот за зајмување и услуга за возрасни со Магазинот за фондот (затворен пристап до книгата), Детското одделение со отворен пристап до книгата и Одделот Информации.

ОДДЕЛ ЗА ЗАЈМУВАЊЕ И УСЛУГА ЗА ВОЗРАСНИ

Во својата историја Библиотеката сменила повеќе локации во градот, а на сегашната адреса е пренесена во 1974 г. од зградата на ул. „Маршал Тито“ бр. 89. Во 1982 г. библиотеката се проширува во новоизградениот простор (ново крило), кој функционално е поврзан со стариот дел. Од 1957 година во состав на Библиотеката започнаа да функционираат реонските библиотеки – клонови: „Чинарот“, „Јени Мале“, „Стево Патако“. Од 1965/66 функционираат и библиотеките, во с. Бистрица, с. Буково и с. Кукуречани, а библиотеките во с. Лера и „Кочо Десано“ функционираат од 1971 година. Во с. Новаци библиотека се отвори во 1977 г. Сите овие библиотеки подоцна се затворени, се уште работи библиотеката во с. Кравари, која беше отворена во 2002 година.

Во 2003 година Библиотеката го вовеле автоматизираното зајмување од сегментот COBISS3/Зајмување, а истовремено доби нов современ пулт за издавање на книги преку кои функционираат и двата оддели на овој сектор. На читателите им се понудени нови и современи форми за пристап и користење на библиотечниот материјал.

На читателите им се на располагање засега 2 колективни и 4 индивидуални читални, а во доградба се повеќе други простории на првиот спрат и новоизграденото поткровје на новото крило.

Покрај тоа, нашите корисници добиваат брза, точна и квалитетна услуга. Дали бараната книга е слободна или позајмена корисникот може да добие информација преку автоматизираниот каталог или преку интернет. Достапна е и взаемната база на податоци со хост во НУБ „Св. Климент Охридски“ Скопје, на која се поврзани националните и локалните библиотеки од Македонија. Доколку бараната книга моментално е позајмена, читателот може да ја резервира во библиотеката или преку интернет. Има можност за нарачка на книга и точен податок кај кој читател е позајмена книгата и до кој датум треба да се врати истата. За зајмените книги се наплаќа (се наплаќа и задоцнина) и се издава фискална сметка. Функционира меѓубиблиотечното зајмување на книгата преку нарачка.

ДЕТСКО ОДДЕЛЕНИЕ

Детското одделение функционира од 1955 година. Од 1974 год. работеше во старото крило на Библиотеката, а од 1993 год. е преместено во новото крило. Овој сектор низ примена на повеќе форми и методи на работа ја стварува својата дејност пред се за мотивирање на навиките и културата за читање, излегувајќи им во пресрет на читателите за нивните

потреби како корисници на библиотечните услуги. Според тие сознанија се врши и набавка на нови изданија, како во одделот за возрасни, така и во детскиот оддел. Овде особено се обрнува внимание на доближување на книгата до најмладите читатели,

се со цел да се всади во нив љубов кон читањето и книгата. Со препораки на книги соодветни на нивната возраст (сликовници, бајки, басни, приказни, раскази, драми, поезија и сл.) најмладите читатели се во директен допир со книгата, бидејќи магацинот на книги за деца е од отворен тип. Во детското катче се остваруваат и други форми на работа со деца, како креативни работилници, групни посети на деца од предучилишна и училишна возраст, средби со автори и промоции на нивни дела за деца, натпревари на млади литературни творци од градот, преку манифестацијата „Поетски бранувања“, учество на општинскиот натпревар „Млади библиотекари“ континуирано секоја година од 2003 година па наваму. Покрај сите овие активности оставен е простор за нови идеи, бидејќи просторните услови го дозволуваат тоа. Следователно условите за работа се многу подобри и прават да е омилено катче за децата кои ја посетуваат оваа библиотека.

ОДДЕЛ ИНФОРМАЦИИ

Овој Оддел почна да функционира во 1984 година како Библиотечно – библиографски информации на истото место каде што е и денес (на приземјето од новото крило). Од пред неколку години овој Оддел има двајца вработени кои работат во две смени исто како што работат сите вработени во Секторот зајмување и услуга. Тие им помагаат на корисниците околу пребарувањето на Каталогот и за посепцифични нивни барања. По потреба на корисниците им помагаат вработените на пултот за издавање. Фотографирањето и членските карти за корисниците се прават во портирницата.

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ЗАШТИТА НА КНИЖЕН ФОНД

Во ова Одделение се подврзува оштетениот библиотечен материјал (броширано, тврдо - платнено, шиено, полуплатнено, лајмовано, цело платно, обично и др.); дава предлози за набавка на материјал за подврзување; врши каширање на библиотечен материјал; изработува кутии и папки од сите видови; бигува и перфорира разни обрасци и картони.

КУЛТУРНИ МАНИФЕСТАЦИИ

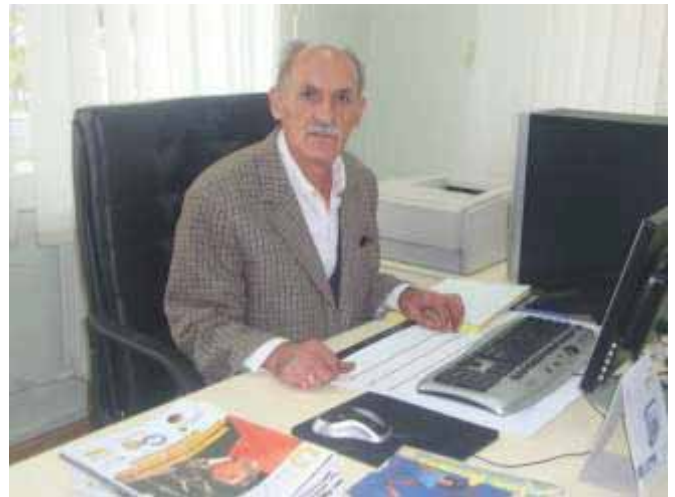
Подготвил Илче Стојановски,
виш библиотекар

Во текот на 2010-2014 год. успешно се реализираа програмските заложби предвидени со Предлог – програмата за работа и развој на Библиотеката, надополнети со усвоените и поддржани **проекти** од страна на Министерството за култура на Р. М., Општината Битола и др. организации и институции. Исто така од особено значење е успехот во **реализацијата на проектите** од областа на **издавачката дејност** и соработката на меѓународен план. **Програмскиот директор** се грижи за непречена реализација на сите проекти на Библиотеката за кои редовно поднесува годишни и други извештаи од работењето на Уставната.

Во последниот период имавме активен однос кон манифестациите преку разни форми и облици за збогатување и популаризација на книгата, културата на читање, нашето работење и културата воопшто, нов пристап кон медиумите и соработката со соодветни институции друштва и здруженија од областа на културата, науката и образованието при реализацијата на програми од заеднички интерес и интерес на граѓаните. Посебен однос и пристап кон заштитната на библиотечните добра, особено книжевното наследство. Обука и стручно усовршување на кадрите во сегментите на програмата COBISS и другите библиотечни програми и процеси во текот на работењето.

Библиотеката големо внимание посветува на културните манифестации со што се овозможува популаризација на книгата. Изложби на книгата се организираат уште од 1957 година.

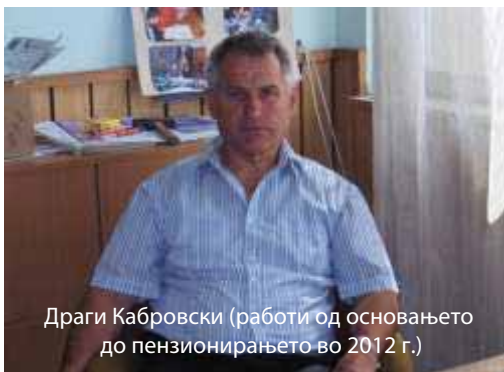
Во 1985 година во просторијата на Одделот Информации работи и одговорниот за популаризација на книгата. Подготвува концепции и сценарија

за изложби и друг вид манифестации; работи на поставувањето и аранжирањето на изложбите; иницира и организира други културни манифестации: предавања, научни трибини, литературни средби, промоции и сл.); комплетира и ажурира документација за културните манифестации (фото и аудио документација, плакати, покани, излагања и сл.); доставува текстови за ажурирање на ВЕБ страната на Библиотеката; изготвува изложби на белетристика и стручни книги и ја популаризира преку јавни гласила; соработува со образовно - научни и културни институции.

Можат да се споменат средбите со автори и промоции на нивни дела за деца, натпревари на млади литературни творци од градот, преку манифестацијата „Поетски бранувања“ (1993-2010), општинскиот натпревар „Млади библиотекари“ континуирано секоја година од 2003 година до денес. Групните посети на деца од предучилишна и училишна возраст се секогаш директно организирани со претставување на работата на Библиотеката, нејзините просторни и функционални можности.

Во Библиотеката секоја година на 23. Април се одбележува Светскиот ден на книгата, месецот на книгата, денови на културата, мини саеми на книгата, се одржуваат конференции на библиотечни асоцијации, семинари, се реализираат проекти за меѓународна соработка.

Драги Кабровски (работи од основањето до пензионирањето во 2012 г.)

Фатма Бајрам Аземовска во Сразбур, Франција

СЕКТОР ОПШТИ СЛУЖБИ

Подготвила Ленче Андоновска,
библиотекар советник

Работните задачи од доменот на овој сектор се извршувале од основањето на Библиотеката односно од нејзиното постоење и тоа на различни начини, со оглед на фактот што од формирањето до денес Библиотеката имаше повеќе трансформациони промени. За првпат, во 1965 година донесен е Статут на Библиотеката во кој е наведено дека внатрешната организација на работата ќе се одвива преку организациони единици во кои е предвидена административна служба. Во 1969 година изготвен е нов Статут во кој се определени служби преку кои ќе се извршува дејноста на Библиотеката и со него беше потврдена административната служба. Со измените и дополнувањето на Статутот во 1972 година финансова-административната служба постоеше. Нов Статут е донесен во 1973 година со кој е предвидена административна и сметководствена служба а во 1978 година донесен е Правилник за систематизација на работите и работните задачи со кој се формирани општи служби. Со Статутот од 1984 година дефинирано е дека Библиотеката ќе работи во 8 организациони оддели во кои влегува и Одделот за општи служби. Во 2004 година донесен беше нов Статут на Библиотеката и децидно беше потврдено дека Библиотеката ќе функционира преку 8 организациони единици – сектори, во кои влегува Секторот Општи служби кој функционира до ден денес.

Во Секторот општи служби има две одделенија и тоа:

1. Организационо – административно одделение
2. Одделение – Техничко одржување и обезбедување на објектот

Организационо – административно одделение ја организира, планира и координира работата на Библиотеката, со посебна грижа за законитоста во работењето. Истовремено ги усогласува и дополнува актите согласно најновите законски прописи, ги изработува програмите и плановите за развој и ја организира работата на управните и стручните органи и се обезбедува доследно применување на донесените одлуки. Паралелно со тоа се организира соработка на овој план со библиотеки и сродни институции, навремено се регулираат правата што произлегуваат од работниот однос, се спроведуваат постапки за јавни набавки, се води грижа за правилно административно архивско работење кое во последните години е автоматизирано со посебна програма за архивско работење и кадрова евиденција. Доследно се применуваат сите законски одредби од областа на одбраната, работа со документи кои имаат класифицирани информации и сл.

Смиља Најденовска, техничар - документарист

Се следат и применуваат законските прописи за финансиско работење.

ФИНАНСИСКА СЛУЖБА

Приредиле Цара Огненовска, книговодител
Трајан Чагорски, благајник

Во финансиската служба на НУУБ „Св.Климент Охридски“ - Битола во изминатиот период до денес се реализирани голем број на проекти од областа на библиотечното работење, од областа на издавачката дејност, меѓународната соработката на Република Македонија со другите држави од светот, реализирање на јавни набавка за проекти за изведување на градежни работи околу реновирање на ентериерот на старата зграда на библиотеката, санација на

подрумските простории од старата зграда и изградба на поткровје на новата зграда на Библиотеката.

Финансиската служба ги извршува задачите: навремено заведување на пристигнати и издадени фактури во влезната и излезна книга; секојдневна, ажурна евиденција на целокупната финансиска документација (изработка на касов извештај, фактури и друга документација, нејзино книжење како и евиденција и заведување во посебни картици на новонабавениот ситен инвентар и опрема; следење и водење на евиденција на малите јавни набавки и изработка на месечни и годишни финансиски планови склучени помеѓу Министерство за култура и Библиотеката; следење на јавни набавки според законските прописи запазување на роковите при

реализација на договорите и плаќање на фактурите со цел запување на принципот за ажурно измирување на обврските спрема добавувачите на буџетска сметка, сопствена сметка и сметка за донации; изработка на финансиски планови од областа на библиотечна дејност, меѓународна соработка, издаваштво, нивна реализација и доставување на финансиски извештаи до Министерството за култура; наративни извештаи за реализираните средства по проекти како и изработка на разни известувања, барања за проширување на планови, изработка на разни ургенции и друго.

Благајничката служба изготвува разни платни списоци (плата, општествена исхрана, патарина, детски додаток); пресметка и исплата на персонален данок од плата; изготвува готовински и барирани чекови; изготвува вирмански налози; врши готовински исплати и уплати; составува благајнички извештај; составува годишни и периодични извештаи; ги составува обрасците М-4 и доставува; изготвува разни обрасци; ги книжи платите на вработените во личен картон; го сложува материјалното со финансиското книговодство; изготвува дневен, месечен, тримесечен и годишен извештај

Од 2008 година кадровското, благајничкото и сметководственото работење во библиотеката се остварува преку примена на современ компјутерски софтвер.

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ТЕХНИЧКО ОДРЖУВАЊЕ И ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ОБЈЕКТОТ

Се овозможува редовно одржување на објектот во поглед на исправноста на инсталациите на парното греење, осветлување на објектот, вода, одржување на опремата и инвентарот, контрола и евиденција на надворешни лица, давање општи информации на корисниците и посетителите, води грижа за редот и дисциплината во зградата, одржување на дворните површини. Грижа и одржување на зградата на Библиотеката од пожари, кражби, оштетувања и сл., надзор над протипожарните апарати, се алармира и на соодветни служби и лица во случај на потреба и истовремено ги отстранува причините што можат

70 ГОДИНИ НУУБ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ БИТОЛА

да предизвикаат и други штети. Се грижи за одржување на хигиената во деловниот простор и дворното

место на Библиотеката, како и за правилно и рационално користење на хигиенските средства.

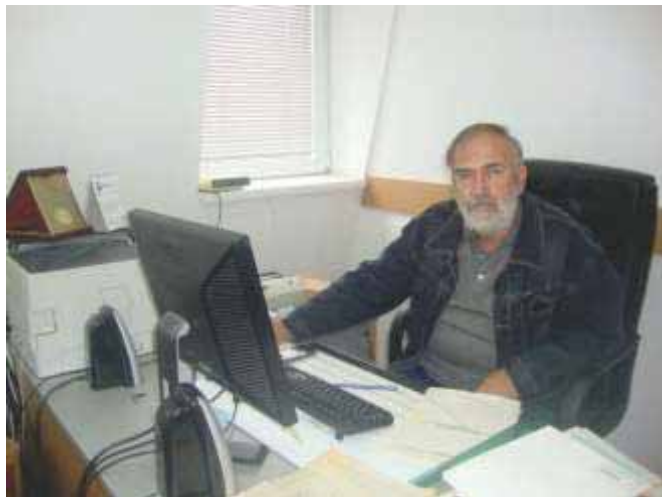

ПЕНЗИОНИРАНИ ВРАБОТЕНИ

РАЗГОВОР СО БЛАГОЈ НИКОЛОВ

Раководител на Секторот за унапредување на библиотекарството при НУУБ „Св. Климент Охридски“ Битола

Работите како библиотекар советник. Од кога сте вработени во библиотеката и на кои работни места?

Вработен сум од 01. 02. 1985 година, значи 30 години, во Националната установа Универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ - Битола на повеќе работни места во Библиотеката, односно во повеќе сектори и тоа:

- повеќе од една година работев во Секторот Зајмување и услуга за возрасни,
- од 1986 година распореден сум на местото Матична дејност се до 2000 година,
- од 2001 до јануари 2003 работам на местото Раководител на секторот Унапредување на библиотекарството.
- Од февруари 2003 повторно работам на местото Матична дејност кое се преименува со донесувањето на Законот за библиотеки во 2004 година во Развој на библиотекарството се до декември 2006 година.
- Од 2007 до 2010 година раководител сум на Секторот за Унапредување на библиотекарството,
- од 2011 година работам како Раководител на сектори – Сектор стручна обработка на монографски и периодични публикации, Сектор библиографско-библиотечни информации, Сектор Зајмување и услуга за возрасни и деца,

Сектор заштита и репрографија, Сектор унапредување на библиотекарството.

Едно време работевте како предавач по предметот Библиотекарство во Гимназијата „Јосип Броз Тито“, а потоа продолживте со обуки на библиотекарите, кажете ни за вашата инструкторска работа.

Во периодот од 1985 до 1988 година, покрај задолженоста во матичната установа, работев и како вонреден професор по предметот Библиотекарство во гимназијата „Јосип Броз Тито“ – Битола, предавајќи на III и IV година – клутуролошка насока. Во овој период иако со работно искуство – многу малку за еден ваков предизвик но со упорно следење на литература влегов во суштината на библиотекарството како една од најстарите науки.

Со прераспоредувањето на работното место Матична дејност во 1986 година, се јави потреба од обукување на библиотекарите од училишните, високошколските и специјалните библиотеки за техничката обработка на книгата и работење според стандардот ИСБД (м), а со тоа започна и мојата инструкторска работа.

Годините натаму со автоматизирањето на нашата библиотека и престојот во Марибор – Словенија за обука за работа во системот COBISS2 во 2001 кој траеше 30 дена, одржувањето на курсот COBISS2/Каталогизација за библиотекарите од западниот дел на Македонија, кој се одржа во нашата библиотека, воден од инструктор од Словенија на кого му асистирав за време на изведувањето на овој курс. Година подоцна обуката во ИЗУМ – Марибор, Словенија за COBISS2/Зајмување се заокружи со обуките за работа во сегментите на автоматизираното работење. Следните години вршев обука како на библиотекарите од нашата институција така и на библиотекарите од Р Македонија. Во 2004 година со колешката Гордана Пешевска изработивме проект за автоматизираното работење на библиотеките од западниот дел на Македонија во кој влегоа библиотеките од Тетово, Гостивар, Дебар, Кичево, Струга, Охрид, Прилеп, кој беше финансиран од Министерството за култура. Во 2008 година полагав пред иструктор од ИЗУМ Марибор, Р Словенија за предавач во

Центарот на ВБМ во Скопје за COBISS2/Зајмување. За време на целиот период од 2002 година до денес повикуван сум од страна јавните библиотеки во Македонија за стручна помош и дообука за автоматизираното работење.

Ретко кој напишал прирачник за каталогизација од библиотекарите, а автор и коавтор сте и на други библиотечни публикации чиј издавач е Библиотека. Кажете ни нешто повеќе за изданијата.

Имаше обиди да се изработат вакви прирачници но сето тоа се сведувахе само на скратени изданија од стандардот ИСБД(м). Согледувајќи ги потребите од изработка на вакви прирачници се зафатив со една

голема работа. Теренот на кој скоро секојдневно работев самиот ги истакна потребите за подготовка и изработка на вакви помагала. Во 2008 и 2009 излегоа од печат прво „Библиотечно работење: прирачник за сите видови библиотеки. Кн. 1, Акцесорна обработка на библиотечниот материјал и нејзина примена во автоматизираното работење“, а потоа и втората книга „Библиотечно работење: прирачник за сите видови библиотеки. Кн. 2, Библиографски опис на монографски публикации според ISBN(m) и неговата примена во автоматизираното работење“. Истите се преведени и издадени и на албански јазик во 2011. За овие прирачници мојот колега Богомир Наумоски ќе рече во предговорот „...слободно ќе речам библиотекарски учебник, притоа користејќи бројни карактеристични примери со кои се поткрепуваат и уште поблиску се дообјаснуваат и конкретизираат поставените библиотекарски правила.“ Овие прирачници се издадени со поддршка на Министерството за култура.

Коавтор сум во повеќе публикации издадени од мојата установа, а ќе спомнам само неколку „Значајни личности за Битола“, 2007; „Библиотечната дејност во Битола и Битолско. Кн. 1, Од зачетоците до 1974 година“, 2012; „Развојот на библиотекарството во Битола и Битолско и видови библиотеки“, 2013; и др. Составувач сум на повеќе библиографии за авторите од мојот град, „Битолските автори“, 2005 и библиографија за градот „Битола низ вековите“, 2001. На покана од Библиотеците во Кичево и Охрид, заедно со колегите од овие библиотеки ги издадовме библиографиите „Кичевските автори“, Григор Прличев“ и „Охридските автори“. Имам пишувано и повеќе статии за библиотекарството објавувани во стручни списанија.

Работевте во одделението Матична дејност, потоа бевте раководител на Секторот за унапредување на библиотекарството. Во што се состоеше Вашата работа тогаш и сега?

Додека работев во одделението Матична дејност моите обврски беа да ја проучувам состојбата, потребите и условите за развој на библиотечната мрежа, организацијата и унапредувањето на библиотечната дејност и да давам стручни мислења и предлози. Организирав и вршев дообука и стручно оспособување и усовршување на библиотечниот кадар како во мојата установа така и на подрачјето кое го опфаќа Универзитетот „Св. Климент Охридски“ од Битола. Укажував потребна стручна помош, организирав предавања, советувања и семинари за обука на библиотечниот кадар. Се грижев за примената на стручните стандарди и правила во библиотечното работење во сите видови библиотеки. Со назначувањето раководител на Секторот за унапре-

дување на библиотекарството, работните задачи од одделението матична дејност останаа но се додадоа како што се грижа за навремено извршување на задачите, изготвување на проекти за поуспешна работа во установата, дисциплината и сл. Од 2011 година раководител сум на секторите – Сектор стручна обработка на монографски и периодични публикации, Сектор библиографско-библиотечни информации, Сектор Зајмување и услуга за возрасни и деца, Сектор заштита и репрографија, Сектор унапредување на библиотекарството, а со тоа и обемот на работа е зголемен.

Зошто е потребна ревизија во една библиотека?

Како раководител на секторите а воедно и според Законот за библиотеки во нашата земја (Сл. вес. бр.66/2004), оваа година мораше да се направи ревизија на фондовите со кои располага нашата библиотека затоа што секоја јавна библиотека е должна на секои пет години да врши ревизија на библиотечниот фонд. Ревизијата на библиотечните фондови е задолжителен процес во библиотечната практика, преку кој се овозможува увид во состојбата на расположивите информативни ресурси на една библиотека во одреден период. Со неа ќе се дојде до сознание:

- Општата состојба на фондов
- Квантитативната состојба на фондовите
- Квалитативната состојба на фондовит
- Состојбата на инвентарната книга
- Состојбата на библиотечните каталози
- Показатели за зајмените библиотечни материјали во одреден период
- Дефинирање на соодветни мерки за заштита, доколку за тоа има потреба

Се обидовме меѓутоа и успешно ја изведовме ревизијата без да ја затвориме библиотеката за своите корисници.

зијата без да ја затвориме библиотеката за своите корисници.

Добитник сте на наградата „Климентова повелба“ 2010 од БЗМ

Наградата ме поттикна уште повеќе да се залажам за унапредување на библиотекарството како во мојата матична установа така и на ниво на Македонија. Наградата ја добив за исклучителни резултати во развојот на библиотекарството во Републиката.

Ова Ви е втор мандат како претседател на БЗМ. Кажете ни нешто повеќе за оваа функција.

Во јуни оваа година повторно бев реизбран за претседател на БЗМ. Оваа функција е волонтерска и бара многу работа за координација на сите видови библиотеки од Македонија. Во мојот мандат дојде до промена на Статутот, Правилникот за доделување на наградата „Климентова повелба“ и изготвување на нов Правилник за доделување на награда „Библиотека на годината“ која се воведува токму од оваа година. Покрај овие значајни активности морам да го спомнам Републичкиот натпревар „Млади библиотекарски“ кој оваа година ќе се одржи по 15. пат во Велес.

Вашето хоби е поврзано со театарот. Пред да се вработите во Библиотеката бевте вработен во Народниот театар во Битола. Колку Ви недостига театарот и дали Библиотеката беше достоинствена замена?

Својот уметнички го започнував на своја шестгодишна возраст со зачекорувањето на театарската сцена на Народниот театар од Битола, играјќи во претставите заедно со ансамблот. Две години 1972-73, работев како актер, а од 1979-1985 година бев вработен како секретар. Меѓутоа во ниеден момент не престанав да се занимавам со театарската дејност.

Во изминатите триесет години мошне сум активен на театарската сцена во градот и пошироко. Богатото искуство кое потекнува од средината на шеесетите години како актер и режисер. Бев во улога на драматург, режисер, актер, драматург или преведувач.

Во последниве неколку децении бев ангажиран и со создавање на драмски текстови, прилагодени за различни возрасти и со различни жанровски сижеа. Во поистакнатите театарски постановки се јавувам како организатор, текстописец, режисер, актер, па и

менаџер за дистрибуција, популаризација, афирмација и анимација а тоа се: Али Баба и 40 разбојници; Самовилата од напуштениот замок; Магарешки....; Дедо Мраз и Дедо Мразица; Ајде да запееме; Заљубени жени; Црвенкапа; Бајка за несреќната принцеза.

Режисерски остварувања:

Зона Замфирова - 1968; Кир Јања - 1974; Часовници - 1975; Заточениците од Алтона - 1976; Да се смееш не е грех - 1977 и 1982; Везилке кажи како... - 1978; Јане Задрогас - 1980 и 1990; Аферата лилјак - 1981; Шарената топка - 1982; Создавање на светот - 1983; Трилогија за лицецот - 1984; Без третиот - 1985; Ноќ на боговите - 1986; Креонтова Антигона - 1987; Свадбата на Мара - 1989; Последниот чин на комедијата на смртта - 1993; Али Баба и 40 разбојници - 1994; Самовилата од напуштениот замок - 1995; Магарешки... - 1996; Дедо Мраз и Дедо Мразица - 1996; Ајде да запееме - 1996; Заљубени жени - 1997; Црвенкапа - 1997; Бајка за несреќната принцеза - 1998 год; Петнаесет минути до... 2002 год.; Кога жената е нема - 2005 и 2014; Магаре - 2012; Свадба - 2013.

Татарски текстови:

Самовилата од напуштениот замок; Магарешки....; Дедо Мраз и Дедо Мразица; Ајде да запееме; Бисера патува низ бајките; Заљубени жени; Штрумфовите и Дедо Мраз; Магарешки....; Магарешки.... II; Отеле Гуптинот

Драматизации:

Али Баба и 40 разбојници; Црвенкапа: Бајка за гускарката; Везилке кажи....;

Прашањето е помалку провокативно во оглед на замената на театарската дејност со библиотекарската, но сепак ќе се обидам да одговорам. И двете дејности се со сомема различни активности но само едно ќе кажам, доколку си ја сакате и почитувате работата секоја работа е достоинствена за замена и во ниеден момент нема да ви недостига другата. Јас изнајдов простор по работното време да се занимавам и со театарската дејност што одзема многу време а и откажувања во секојдневниот живот. Имено и во театарската фела ме познаваат како солиден работник но и во библиотекарската фела во мене гледаат како еден од поголемите стручни кадри во Македонија.

Работевте и за СЦЕНА 22, автор сте и на неколку драми. Кажете ни нешто повеќе.

СЦЕНА 22 всушност беше здружение на љубители на драмска дејност, кое јас го формирав и долги години

бев претседател. Преку ова здружение со неговите членови – актери од Народниот театар Битола подготвивме голем број на проекти – детски претстави, вечерни претстави и колажи. Салите на овие претстави беа преполни, а публиката на крајот излегуваше многу задоволна. Морам да ја спомнам кабаретската претстава „Магарешки...“ во која бев автор, режисер и актер.

Благој Николов во секојдневниот живот. Имате уште година две до пензионирање. Која Ви е преокупацијата во приватниот живот? Читате ли нешто во моментот? Дали имате некаква инспирација која Ве движела напред?

Секојдневниот живот? Засега што би се рекло ми недостасуваат уште неколку часови за да ги завршам сите активности. Да, ако се оди како што треба во година треба да си заминам во пензија. Инаку во слободното време работам на првиот роман кој се надевам дека во идната година ќе излезе од печат. Најсреќен сум кога сум со мојот внук Предраг кој ми го исполнува секој час кога е со мене.

Инспирација – отсекогаш сум се обидува да дадам се од себе и ниедна работа да не ја оставам на половина пат во што мислам дека успевам и тоа секако ме движи напред.

Дали има нешто кое сте сакале, а не сте успеале да го постигнете? Дали има нешто за кое не сум Ве прашал, а сакате да кажете?

Мислам дека се што сум зацртувал во мојот живот сум се обидува да го постигнам. А за тоа дали сум успеал или не ќе кажат моите колеги и од библиотекарството, а секако и од театарот.

Моментално не ми паѓа на ум ништо за кое уште би дискутирале, но секако да знаете има уште многу да се кажува за мојот работен век.

Разговорот го водеше
д-р Николче Вељановски, библиотекар советник

70
ГОДИНИ
НУУБ „СВ. КЛИМЕНТ
ОХРИДСКИ“ - БИТОЛА

